

PROP DE VOSALTRES

Emigrants i refugiats

Estimats diocesans:

Abunden al nostre voltant realitats que ens sorprenden, que ens sobrepassen, que ens enutgen o que són rebutjables per si mateixes. A aquestes realitats diem problemes perquè ens resulta difícil trobar una solució satisfactòria per al conjunt dels grups humans que estan sotmesos a les seves incomoditats o, el que és pitjor, als seus dramemes o tragèdies.

Reconeixent les dificultats en cadascun dels problemes socials als quals ens enfrontem no per això desistim de nomenar-los, de tractar-los o de pregar pels mateixos. Em refereixo a alguns que tots teniu en la vostra ment: la guerra i la pau, la fam, les desigualtats socials, els maltractaments de dones i nens, la persecució per motius religiosos (diversos estudis assenyalen als cristians com els grups més perseguits del planeta en l'actualitat), la lluita contra les malalties que esdevenen en pandèmies que a tots afecten, etc.

Avui vull alertar sobre una realitat que omple els nostres carrers, ajuda en el nostre sistema productiu i que ens costa trobar solució efectiva i afectiva per a tots els estaments relacionats amb ella. Parlo dels emigrants i els refugiats que són un grup humà molt nombrós en la nostra societat. Alguns amb situació jurídica aclarida, uns altres estan sense papers,

alguns amb estabilitat familiar, amb domicili i amb un treball relativament precari, uns altres que només porten la motxilla a la seva esquena com a única pertinença, alguns ajuden a resoldre els problemes als semblants i altres que dediquen el seu temps a la mendicitat o fan cua en els serveis socials o en les nostres Càritas parroquials o diocesana.

Els cristians, tant personalment com en les nostres institucions, som conscients dels problemes socials, però no volem assenyalar-los solament sinó ser part de la solució. Per una senzilla raó que neix del missatge de Jesucrist: és germà nostre, ens ha descobert la paternitat de Déu i ens mana que actuem i expandim la fraternitat. Tots tenen una dignitat personal que ningú pot qüestionar i, oblidant procedències i cultures, han de ser tractats com a ger-

mans. La nostra actitud ha de ser l'acolliment, l'afecte i l'ajuda continuada. És cert que hi ha una exigència que a tots obliga, com és el compliment de les lleis i el respecte a les normes vigents. L'acompanyament i l'adaptació social són bons recursos a utilitzar.

Reconec la gran dificultat del món laboral i els enormes esforços de les administracions públiques i les patronals en aquest sentit. No és aquest l'espai per a una anàlisi rigorosa. Només agrair a tots, quan aquest cas es produeix, l'actitud evangèlica cap a aquells que viuen en condicions deplorables.

A propòsit d'aquesta enorme realitat que en alguns moments es converteix en problema, us recordo que l'Església celebra com cada any la JORNADA MUNDIAL DEL MIGRANT I DEL REFUGIAT. Fa la número 107 i està prevista la seva realització **diuen-ge vinent, 26 de setembre**. Us demano oracions i noves actituds cap a tots perquè ningú resulti estrany. Us convido a llegir el missatge que el papa Francesc ens dirigeix als cristians i a totes les persones de bona voluntat. El seu títol és «CAP A UN NOSALTRES CADA VEGADA MÉS GRAN». Ens demana evitar l'individualisme i ens proposa una Església més catòlica, amb una visió més inclusiva i amb un somni que pot ser una realitat, l'amor i la fraternitat.

Amb la meva benedicció i afecte,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

PALABRAS DE VIDA

Queridos diocesanos:

Abundan en nuestro alrededor realidades que nos sorprenden, que nos sobrepan, que nos enojan o que son rechazables de por sí. A esas realidades llamamos problemas porque nos resulta difícil hallar una solución satisfactoria para el conjunto de los grupos humanos que están sometidos a sus incomodidades o, lo que es peor, a sus dramas o tragedias.

Reconociendo las dificultades en cada uno de los problemas sociales a los que nos enfrentamos no por ello desistimos de nombrarlos, de tratarlos o de rezar por los mismos. Me refiero a algunos que todos tenéis en vuestra mente: la guerra y la paz, el hambre, las desigualdades sociales, los maltratos de mujeres y niños, la persecución por motivos religiosos (diversos estudios señalan a los cristianos como los grupos más perseguidos del planeta en la actualidad), la lucha contra las enfermedades que devienen en pandemias que a todos afectan, etc.

Emigrantes y refugiados

Hoy quiero alertar sobre una realidad que llena nuestras calles, ayuda en nuestro sistema productivo y que nos cuesta encontrar solución efectiva y afectiva para todos los estamentos relacionados con ella. Hablo de los emigrantes y los refugiados que son un grupo humano muy numeroso en nuestra sociedad. Algunos con situación jurídica clarificada, otros están sin papeles, algunos con estabilidad familiar, con domicilio y con un trabajo relativamente precario, otros que sólo llevan la mochila a sus espaldas como única pertenencia, algunos ayudan a resolver los problemas a los semejantes y otros que dedican su tiempo a la mendicidad o hacen cola en los servicios sociales o en nuestras Càritas parroquiales o diocesana.

Los cristianos, tanto personalmente como en nuestras instituciones, somos conscientes de los problemas

sociales, pero no queremos señalarlos solamente sino ser parte de la solución. Por una sencilla razón que nace del mensaje de Jesucristo: es hermano nuestro, nos ha descubierto la paternidad de Dios y nos manda que actuemos y expandamos la fraternidad. Todos tienen una dignidad personal que nadie puede cuestionar y, olvidando procedencias y culturas, deben ser tratados como hermanos. Nuestra actitud debe ser la acogida, el cariño y la ayuda continuada. Es cierto que hay una exigencia que a todos obliga, el cumplimiento de las leyes y el respeto a las normas vigentes. El acompañamiento y la adaptación social son buenos recursos que utilizar.

Reconozco la gran dificultad del mundo laboral y los enormes esfuerzos de las administraciones públicas y las patronales en este sentido. No es este el espacio para un análisis rigu-

roso. Sólo agradecer a todos, cuando este caso se produce, la actitud evangélica hacia aquellos que viven en condiciones deplorables.

A propósito de esta enorme realidad que en algunos momentos se convierte en problema, os recuerdo que la Iglesia celebra como cada año la JORNADA MUNDIAL DEL MIGRANTE Y DEL REFUGIADO. Hace la número 107 y está prevista su realización el próximo **domingo, 26 de septiembre**. Os pido oraciones y nuevas actitudes hacia todos para que nadie resulte extraño. Os invito a leer el mensaje que el papa Francisco nos dirige a los cristianos y a todas las personas de buena voluntad. Su título es «HACIA UN NOSOTROS CADA VEZ MÁS GRANDE». Nos pide evitar el individualismo y nos propone una Iglesia más católica, con una visión más inclusiva y con un sueño que puede ser una realidad, el amor y la fraternidad.

Con mi bendición y afecto,

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lleida

Testament vital, la nostra opció

Defensem l'objecció de consciència

El que ens diuen els bisbes de Catalunya

En relació a aquesta important qüestió, els bisbes manifesten:

«El dia 25 de juny entrarà en vigor la Llei Orgànica 3/2021 de regulació de l'eutanàsia. No és fàcil ni senzill abordar el final de vida ni el patiment.

L'Església Catòlica, des dels seus orígens, ha tingut cura de les persones en situacions d'especial fragilitat i vulnerabilitat tant en l'àmbit sanitari com social. És des d'aquest compromís de servei constant a la societat que vol oferir una paraula davant l'eutanàsia.

L'Església Catòlica demana la promoció de les cures paliatives i el desplegament efectiu de la llei de dependència, donant realment cobertura a les necessitats dels malalts i les seves famílies.

Davant les situacions de patiment i de final de vida, és clau l'atenció integral, abordant patiment físic, psicològic, espiritual i social, i no perllongant la vida per tots els mitjans possibles.

En aquest context, és important clarificar que no són eutanàsia aquelles accions, com la sedació, encaminades a mitigar el dolor o altres símptomes ni tampoc no ho són la retirada o no aplicació de tractaments desproporcionats, inadequats o fútils.

L'objectiu de l'eutanàsia és acabar amb la vida de la persona de forma directa i intencional. Des de la convicció que la vida és un do de Déu que cal respectar, el compromís de l'Església és el d'ajudar a les persones a viure més d'acord amb la seva dignitat intrínseca i afavorir el seu major benestar, especialment en situacions de proximitat de la mort o de sofriment.

Aquestes situacions representen un desafiament per a malalts i famílies. És desitjable reflexionar-ne des dels propis valors i creences, i deixar-ne constància per escrit en el Document de Voluntats Anticipades, on es pot especificar tant el rebuig a l'eutanàsia com a les accions destinades a perllongar el procés de mort.

En aquest sentit, suggerim signar el Document de Voluntats Anticipades elaborat per la Conferència Episcopal i que, properament, es facilitarà a les parròquies i comunitats amb les degudes orientacions. Altrament, recomanem als professionals sanitaris que es plantegin el seu dret d'objecció de consciència davant d'aquesta llei.»

EL TESTAMENT VITAL ÉS ESSENCIAL

Per deixar constància dels nostres determinats tractaments de la persona incapaç

L'EUTANÀSIA NO RESOL ELS PATIMENTS, DESTRUEIX LA PERSONA QUE PATEIX

Tenir cura i acord

- Els cristians apostem per la vida, per la dignitat i per l'objecció de consciència. No tingueu cap incòmoda a afirmar això amb convicció i amb coratge davant dels altres.
- Si us cal informació, trobareu gran quantitat de documentació sobre aquest tema a la pàgina web de la Conferència Episcopal.
- A cada parròquia podreu trobar dos textos molt importants: *Declaració d'instruccions prèvies i voluntats anticipades* i *Testament Vital*, de la Conferència Episcopal Espanyola. Reflexioneu sobre ells i complimenteu-los amb la vostra signatura.
- Us podeu afegir al grup de persones per acomplir la voluntat dels interessats en signar el testament vital a la vostra parròquia. Aquest grup pot ser de Pastoral de la Salut o Pastoral de la Família, o un grup format per altres persones interessades en aquest tema.

acció cristiana davant l'eutanàsia

ciència del personal sanitari

a de manera anticipada de la nostra voluntat d'acceptar o rebutjar
ents mèdics i per evitar l'atropellament a la dignitat i a la llibertat
citada. Per ajudar a humanitzar el procés de la fi de la vida.

Una bona mort abans que l'eutanàsia

Tots volem una bona mort, sense dolors, sense allargar artificialment la vida ni aplicant acarnissament terapèutic. Volem participar en les decisions sobre allò que se'ns farà i rebre un tractament respectuós i afectuós de part dels professionals de la salut i, quan arriba el moment, estar acompanyats de la família o els amics i tenir l'acompanyament espiritual o religiós que ens ajudi a fer el trànsit.

L'eutanàsia és aquella acció del metge que provoca deliberadament la mort del pacient i, per tant, la seva finalitat és acabar amb la vida d'un malalt. El Tribunal Europeu dels Drets Humans d'Estrasburg va dictaminar el 2002 (cas Dianne Pretty) que **no existeix el dret a que et matin**. En el debat filosòfic sobre l'eutanàsia, la defensa d'aquesta acció rau en un estil utilitarista de la vida i la idea de la «qualitat de vida», considerant que hi ha vides que no tenen prou valor i que, per tant, podrien ser eliminades: sobretot, hi ha valor si la persona és productiva. Els catòlics però, considerem que el valor i la dignitat humana no es determina per la qualitat de vida, sinó que és intrínseca a les persones, al marge de les seves malalties i/o discapacitats.

La dignitat és més respectada ajudant a la persona a viure en condicions humanes i sense patiment, que no pas permetent que es pugui demanar la mort. Per això **les cures pal·liatives són tan importants**. Perquè són l'enfocament que millora la qualitat de vida de les persones malaltes i de les seves famílies, quan s'enfronten als problemes associats amb malalties amenaçadores per a la vida. Les cures pal·liatives proporcionen l'alleujament dels símptomes i integren els aspectes psicològics i espirituals dels pacients, i ofereixen un suport per ajudar-lo a viure activament tant com sigui possible fins a la mort.

Afirmem la vida i considerem la mort com un procés normal dins d'aquesta vida.

«L'eutanàsia i el suïcidi assistit entren en greu conflicte amb els principis rectorors del Dret, la Medicina i la Infermeria.»

Fundació Bioètica

«Que el dolor i la mort, de fet, no poden ser els criteris darrers que mesuren la dignitat humana, ja que aquesta dignitat és pròpia de cada persona, pel sol fet d'ésser un "ésser humà" i no hauria d'estar subjecte a condicions subjectives atribuïdes per la pròpia persona ni pel seu entorn.»

Unió de religiosos. UER

«El nostre acompanyament integral, que ajudi a viure el propi procés de morir intentant alleujar el sofriment des de totes les dimensions de l'ésser humà. En aquest context, la sedació pal·liativa... respecta i humanitza el procés de la fi de la vida mitgant el patiment intens i incoercible.»

Comunicat de les institucions religioses dedicades a l'assistència sanitària

Raons per dir no a l'eutanàsia

- El metge està format per curar i cuidar, no per matar. Perverteix el sentit de la medicina. També trenca la confiança del pacient en els professionals de la salut i provoca por. El pacient i els familiars tenen dret a la millor assistència: unes cures pal·liatives de qualitat i una justa distribució dels recursos sanitaris.
- Per als cristians, la vida és un do de Déu i sempre ha de ser respectat. Ni eutanàsia, ni tampoc obstinació terapèutica.
- La llei de tots els països protegeix el dret a la vida. Les lleis han de protegir la vida dels ciutadans, especialment dels més dèbils. Permetre l'eutanàsia crea una inseguretat jurídica perquè l'Estat deixa de protegir incondicionalment la vida. Això crea una gran inseguretat i desconfiança en els malalts i les famílies.
- En dret natural, mai és correcte matar a un ésser humà innocent. La dignitat humana no es perd per estar malalt o incapacitatat.

mpanyar

itat de la persona i per la llibertat. Demanem una adequada regulació

onvenient
nt de tots.

de docu-
le la diò-

lt impor-
tats anti-
piscopal
-los amb

panyar la
nt vital de
storal de la
er a aquesta

Diuenge XXV de durant l'any (B)

COMENTARI

«El primer ha de ser el darrer i el servidor de tots»

Atots ens agrada que ens alabin, que ens reconeguin els nostres mèrits, que ens considerin els més importants. Per això potser hom desitja tant els primers llocs, el poder manar. A l'evangeli, Jesús diu d'una forma molt clara: *El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies.* L'evangelista subratlla que això no ho entenen els apòstols però, malgrat tot, no sembla que els preocupi massa perquè pel camí no parlaven precisament de morir amb Jesús sinó de tot el contrari, d'honors i de primers llocs. Per això, quan Jesús els pregunta: *Què discutíeu pel camí?* ells callen perquè saben que els seus interessos no coincideixen pas amb els de Jesús: *Havien discutit quin d'ells seria el més important.* Tot el contrari del que havia dit Jesús. I ara els ho diu clarament: *Si algú vol ser el primer ha de ser el darrer i el servidor de tots.* Per tant, per als deixebles ser el primer vol dir posar-se al capdavant dels servidors; ser els últims quant a honors i privilegis. El gran privilegi és ser el darrer, el servidor de tots, tal com va fer Jesús.

El camí de la creu ja el veiem clarament anunciat a la primera lectura. Els malvats recreen als justos la seva manera de ser i de viure: *El just és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la llei.* La resposta hauria de ser: *Canviem de vida! Doncs, no. Ultratgem-lo, torturem-lo a veure si es manté serè, condemnem-lo a una mort vergonyosa.*

Però de vegades les persecucions, les gelosies poden venir de la mateixa comunitat cristiana. Ens ho diu sant Jaume: *D'on venen entre vosaltres les lluites i les baralles? Desitgeu coses que no teniu i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir i per això lluiteu i us baralleu.* Quan volem ser els primers, quan volem tenir molt, quan volem dominar els altres, llavors hi ha rivalitats, enveges, baralles entre nosaltres. Segurament ningú no ens envejarà ni es barallarà contra nosaltres si només busquem ser els últims, els servidors de tots.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 2,12.17-20)

Els malvats deien: «Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà.»

▶ Salm responsorial (53)

R. *El Senyor fa costat als meus defensors.*

Déu poderós, feu-me justícia, / salveu-me, pel vostre nom. / Escolteu la meua súplica, / escolteu les meves paraules. R.

Mireu com s'aixequen contra mi, / amb quina violència em volen la mort. / No pensen en Déu. R.

Però és Déu qui m'ajuda, / i fa costat als meus defensors. / De tot cor oferiré sacrificis, / us lloaré, Senyor, perquè sou bo. R.

▶ Lectura de la carta de sant Jaume (Jm 3,16-4,3)

Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats hi ha pertorbació i maldats de tota mena. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera.

El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau. D'on venen entre vosaltres les lluites i les baralles? No venen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres, no teniu perquè no demaneu. O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (Mc 9,30-37)

En aquell temps, Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: «El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies.» Ells no entenen què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafarnaüm. Un cop a casa, els preguntà: «Què discutíeu pel camí?» Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important.

Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: «Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots.» Després feu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: «Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó el qui m'ha enviat.»

▶ Lectura del llibre de la Sabiduria (Sab 2,12.17-20)

Se decien los impíos: «Acechemos al justo, que nos resulta fastidioso: se opone a nuestro modo de actuar, nos reprocha las faltas contra la ley y nos reprende contra la educación recibida. Veamos si es verdad lo que dice, comprobando cómo es su muerte. Si el justo es hijo de Dios, él lo auxiliará y lo librará de las manos de sus enemigos. Lo someteremos a ultrajes y torturas, para conocer su temple y comprobar su resistencia. Lo condenaremos a muerte ignominiosa, pues, según dice, Dios lo salvará.»

▶ Salmo responsorial (53)

R. *El Señor sostiene mi vida.*

Oh, Dios, sálvame por tu nombre, / sal por mí con tu poder. / Oh, Dios, escucha mi súplica, / atiende a mis palabras. R.

Porque unos insolentes se alzan contra mí, / y hombres violentos me persiguen a muerte, / sin tener presente a Dios. R.

Dios es mi auxilio, / el Señor sostiene mi vida. / Te ofreceré un sacrificio voluntario, / dando gracias a tu nombre, que es bueno. R.

▶ Lectura de la carta del apòstol Santiago (Sant 3,16-4,3)

Queridos hermanos: Donde hay envidia y rivalidad, hay turbulencia y todo tipo de malas acciones. En cambio, la sabiduría que viene de lo alto es, en primer lugar, intachable, y además es apacible, comprensiva, conciliadora, llena de misericordia y buenos frutos, imparcial y sincera. El fruto de la justicia se siembra en la paz para quienes trabajan por la paz. ¿De dónde proceden los conflictos y las luchas que se dan entre vosotros? ¿No es precisamente de esos deseos de placer que pugnan dentro de vosotros? Ambicionáis y no tenéis, asesináis y envidiáis y no podéis conseguir nada, lucháis y os hacéis la guerra, y no obtenéis porque no pedís. Pedís y no recibís, porque pedís mal, con la intención de satisfacer vuestras pasiones.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 9,30-37)

En aquel tiempo, Jesús y sus discípulos atravesaron Galilea; no quería que nadie se enterase, porque iba instruyendo a sus discípulos. Les decía: «El Hijo del hombre va a ser entregado en manos de los hombres y lo matarán; y después de muerto, a los tres días resucitará». Pero no entendían lo que decía, y les daba miedo preguntarle. Llegaron a Cafarnaüm, y una vez en casa, les preguntó: «¿De qué discutíais por el camino?». Ellos callaban, pues por el camino habían discutido quién era el más importante. Jesús se sentó, llamó a los doce y les dijo: «Quien quiera ser el primero, que sea el último de todos y el servidor de todos». Y tomando un niño, lo puso en medio de ellos, lo abrazó y les dijo: «El que acoge a un niño como este en mi nombre, me acoge a mí; y el que me acoge a mí, no me acoge a mí, sino al que me ha enviado.»